

Handleiding services, bronnen, lagen en stijlen Geoserver

Bijgewerkt: 28-7-2016

Geoserver is een open source applicatie welke wordt onderhouden door een grote online community en geleverd wordt door B3Partners. Online is veel Engelse documentatie te vinden over de werking van Geoserver en de verschillende functies. Deze handleiding is korte beschrijving van hoe een werkende service (WMS/WFS) met een kaartlaag op basis van een door u gewenste bron gemaakt kan worden.

Aangezien meestal van een Engelse óf Nederlandse installatie van Geoserver sprake is, zullen sommige termen dubbel gebruikt worden. Bijvoorbeeld: 'Workspace/omgeving', hier wordt in twee talen dezelfde functie bedoeld.

In Geoserver is een workspace/omgeving te zien als de eigenlijke WMS of WFS. Om een werkende WMS met kaartlagen te krijgen dient dan ook eerst een workspace/omgeving gemaakt te worden als deze er nog niet is.

Inhoud

1 Een omgeving toevoegen.....	3
2 Een bron toevoegen.....	6
2.1 PostGIS.....	9
2.2 Shapefile.....	11
3 Kaartlagen publiceren.....	13
4 Verbeelding van een kaartlaag.....	18

1 Een omgeving toevoegen

Stap 1

Log in in Geoserver en klik links op 'omgevingen' onder 'Configuration/Configuratie'. Klik vervolgens op 'omgeving toevoegen'.

The screenshot shows the Geoserver web interface. On the left, the navigation menu is visible with 'Omgevingen' highlighted under the 'Configuratie' section. The main content area is titled 'Omgevingen' and shows a list of environments. A red box highlights the 'Omgeving toevoegen' button at the top of the list. Below the button, there is a search bar and a table of environments. The table has a header row with 'Naam' and 'Standaard'. The list includes items like 'Solparc', 'Solparc_voordingen_rsgb', 'Zeeland', 'b3p', 'cbs', 'cyclorama', 'flevoland', 'gbotest', 'imro', 'private', and 'public'. The 'cbs' item has a green checkmark next to it. At the bottom of the list, there are pagination controls showing 'Resultaat 1 t/m 11 (totaal: 11)'.

Stap 2

Voer een naam in voor de workspace/omgeving en een 'namespace URI'. Onder 'Namespace URI' moet een unieke naam staan en het is het meest logisch om een associatie met de GIS omgeving te leggen in combinatie met de workspace/omgeving naam. Bijvoorbeeld:

<http://GISomgeving.klant.nl/voorbeeldomgeving>

Klik hierna op 'save/opslaan'

Stap 3

Er is geen simpele knop om de URL van de zojuist gemaakte wms/wfs te krijgen, maar deze kan wel gevonden worden via een omweg, nadat het hele proces om bronnen en lagen toe te voegen doorlopen is.

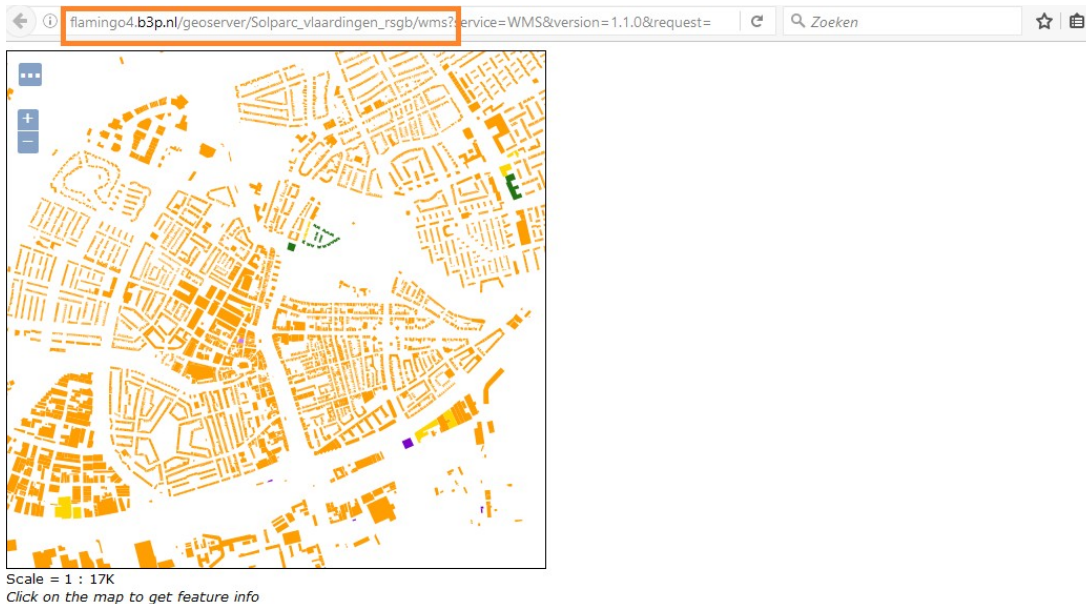
The screenshot shows the GeoServer interface. On the left, the 'Configuratie' menu is expanded, and 'Weergave' is highlighted with an orange box. The main content area is titled 'Weergave' and displays a table of layers. The table has the following columns: Type, Naam, Titel, Standaard, and Uitgebreid. The 'Uitgebreid' column contains dropdown menus with 'OpenLayers KML GML' and 'Selecteer' options. The 'Weergave' menu item in the left sidebar is highlighted with an orange box.

Type	Naam	Titel	Standaard	Uitgebreid
☐	Solparc_cbs:wijk_2014	wijk_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:buurt_2014	buurt_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:Brandkranen_vrin_test	Brandkranen_vrin_test	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:gem_2014	gem_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_verblijfsobject_alles	v_verblijfsobject_alles	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_standplaats	v_standplaats	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_nummeraanduiding_met_document	v_nummeraanduiding_met_document	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_pand_in_gebruik	v_pand_in_gebruik	OpenLayers KML GML	Selecteer

Klik, wanneer er een laag is toegevoegd aan de omgeving, links op 'Weergave/Layer preview' onder 'Configuration/Configuratie'.

Hier staat een overzicht van de lagen waarop de gebruiker recht heeft. Onder 'Naam' staan titels in de vorm van: *omgevingnaam:laagnaam*. Klik op de 'OpenLayers' knop achter een laag uit de gewenste omgeving.

In een nieuwe pop-up of een nieuw tabblad in de browser verschijnt nu een klein kaartje (om de kaart daadwerkelijk te zien moet misschien ingezoomd worden). De URL van de WMS is het stuk wat in de adresbalk van de browser staat, tot en met '/wms?'

Dit is te lezen als:

[naam van de GISomgeving]/geoserver/[naam van de omgeving]/wms?

De URL van een andere WMS/WFS is dus makkelijk te maken door de eerdere omgevingnaam in de URL te veranderen naar de naam van de andere omgeving.

2 Een bron toevoegen

Om kaartlagen toe te voegen aan een omgeving moet er eerst een bron/store waar deze kaartlagen uit komen worden toegevoegd. Dit kunnen verschillende soorten bronnen zijn en er kunnen meerdere bronnen aan een omgeving gekoppeld worden. Wat niet kan is één bron aan meerdere omgevingen koppelen. Als een bron voor meerdere omgevingen gebruikt gaat worden, moet deze ook meerdere keren worden toegevoegd. Voor elke omgeving waarin deze bron gebruikt wordt één keer.

Standaard zijn er een aantal soorten bronnen welke in Geoserver gebruikt kunnen worden als bron/store:

Nieuwe bron

Selecteer een bronsoort

Vectorbronsoorten

- Directory of spatial files (shapefiles) - Takes a directory of shapefiles and exposes it as a data store
- PostGIS - PostGIS Database
- PostGIS (JNDI) - PostGIS Database (JNDI)
- Properties - Allows access to Java Property files containing Feature information
- Shapefile - ESRI(tm) Shapefiles (*.shp)
- Web Feature Server (NG) - Provides access to the Features published a Web Feature Service, and the ability to perform transactions on the server (when supported / allowed).

Rasterbronsoorten

- ArcGrid - Arc Grid Coverage Format
- GeoTIFF - Tagged Image File Format with Geographic information
- Gtopo30 - Gtopo30 Coverage Format
- ImageMosaic - Image mosaicking plugin
- WorldImage - A raster file accompanied by a spatial data file

Andere bronsoorten

- WMS - Maak verbinding met een bestaande Web Map Service

Wanneer er andere soorten bronnen ingelezen moeten worden kunnen extensies voor Geoserver gedownload en ingeladen worden. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn (klik op de namen om direct op de Geoserverpagina hierover te komen):

Rasterdata:

- [ArcGrid](#)
- [GDAL Image Formats](#)
- [Oracle Georaster](#)
- [Postgis Raster](#)
- [ImagePyramid](#)
- [Image Mosaic JDBC](#)
- [Custom JDBC Access for image data](#)

Databases:

- [ArcSDE](#)
- [DB2](#)
- [MySQL](#)
- [Oracle](#)
- [Microsoft SQL Server and SQL Azure](#)
- [Teradata](#)

Vectorbronnen:

- [GML](#)
- [VFP](#)
- [Pregeneralized Features](#)

Wanneer deze extensies geïnstalleerd worden, moet er wel op gelet worden dat de versie nummers van de extensie enerzijds en de Geoserverinstallatie anderzijds overeenkomen.

Hieronder staat in algemene termen beschreven welke stappen genomen moeten worden om de bron toe te voegen. Mocht u tegen problemen aanlopen bij inladen van deze bronnen of verdere vragen hebben, dan kan de online documentatie van Geoserver u verder helpen (Google bijvoorbeeld op 'Publishing Postgis store Geoserver' als u verdere vragen heeft over een postgis tabel als bron/store)

Stap 1

Log in in Geoserver en klik links op 'Bronnen/stores' onder 'Configuration/Configuratie'. Klik vervolgens op 'Bron toevoegen'.

The screenshot shows the GeoServer web interface. In the top right corner, it says 'Ingelogd als admin.' and 'Uitloggen'. The left sidebar contains a menu with 'Bronnen' highlighted in red. The main content area is titled 'Bronnen' and shows a table of sources. A red box highlights the 'Bron toevoegen' button in the top left of the main content area. The table below shows four sources:

Type	Omgeving	Naam	Soort	Ingeschakeld
☐	cbs	CBS data 2015	Directory of spatial files (shapefiles)	✓
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	PostGIS	✓
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	PostGIS	✓
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	PostGIS	✓

Stap 2

Vul de informatie over de bron in. Verplichte velden zijn gemarkeerd met een *. Alle bronsoorten hebben eigenlijk twee thema's welke ingevuld moeten worden: 'informatie over de bron' en 'verbindingparameters.'

Vul bij 'informatie over de bron' in aan welke omgeving de bron gekoppeld moet worden en wat de naam van de bron gaat zijn. Eventueel kan een omschrijving meegegeven worden. Let erop dat het vinkje 'Ingeschakeld' aan staat, anders kan de bron niet gebruikt worden.

Informatie over de bron

Omgeving *

Bron *

Omschrijving

Ingeschakeld

Bij 'verbindingparameters' moet er op een aantal dingen gelet worden. Als een bestand gebruikt gaat worden als bron (.tiff, .shp, etc.) moet dit bestand op dezelfde server staan als Geoserver.

Als er gebruik gemaakt wordt van een database is het van belang zeker te weten dat de server waar Geoserver op staat toegang heeft tot de server waar de database op staat.

Als voorbeeld wordt nu eerst aangegeven wat ingevuld moet worden om een PostGIS database als bron aan te maken en daarna wat ingevuld moet worden om een .shp in te laden.

2.1 PostGIS

Vul in ieder geval de rood omlijnde stukken handmatig in, andere velden worden automatisch ingevuld of leeggelaten. Voor uitleg over deze andere velden kunt u de Geoserver documentatie erop naslaan.

Nieuwe vectorbron

Vectorbron toevoegen

PostGIS
PostGIS Database

Informatie over de bron

Omgeving *

Solparc_cbs

Bron *

Test_bron

Omschrijving

Dit is een testbron

Ingeschakeld

Verbindings parameters

host *

Naam.van.de.server.waar.de.Database.staat

port *

5432

database

Naam_van_de_database

schema

Schemanaam_van_de_database

user *

Owner/user_van_de_database

passwd

.....

Namespace *

flamingo4.b3p.nl

Expose primary keys

max connections

10

min connections

1

fetch size

1000

max connections

min connections

fetch size

Connection timeout

validate connections

Test while idle

Evictor run periodicity

Max connection idle time

Evictor tests per run

Primary key metadata table

Session startup SQL

Session close-up SQL

Loose bbox

Estimated extends

preparedStatements

Max open prepared statements

encode functions

Support on the fly geometry simplification

create database

create database params

De bron zou nu ingelezen moeten zijn, zo niet, bestudeer dan de foutmelding. Wanneer er een foutmelding in de trant van 'unable to create poolable connection' verschijnt, moeten de verbindingparameters naar de database gecontroleerd worden en gecontroleerd worden of Geoserver toegang heeft tot de database.

2.2 Shapefile

Vul in ieder geval de rood omlijnde stukken handmatig in, andere velden worden automatisch ingevuld of leeggelaten. Voor uitleg over deze andere velden kunt u de Geoserver documentatie erop naslaan.

Nieuwe vectorbron

Vectorbron toevoegen

Shapefile

ESRI(tm) Shapefiles (*.shp)

Informatie over de bron

Omgeving *

cbs

Bron *

Dit_is_de_naam_van_de_bron

Omschrijving

Hier_kan_een_omschrijving_komen

Ingeschakeld

Verbindings parameters

ESRI Shape bestandlocatie *

file:data/example.extension

Bladeren...

Tekenset van de attributen (DBF)

ISO-8859-1

Maak een ruimtelijke index indien deze ontbreekt of verouderd is

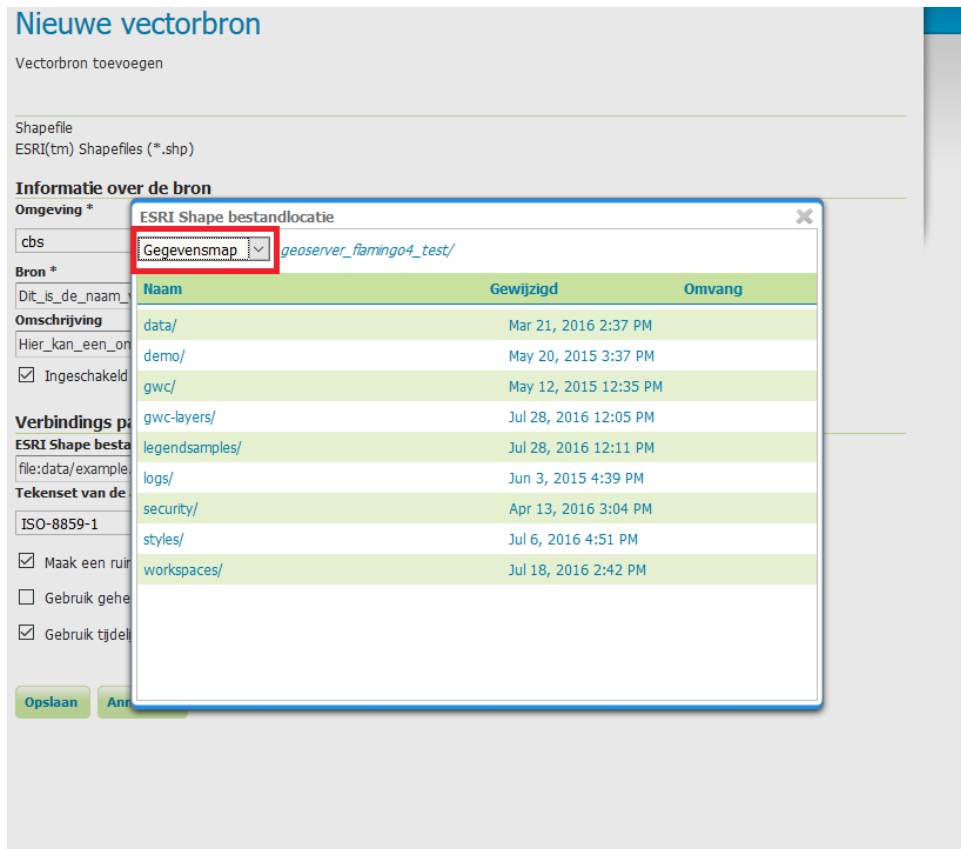
Gebruik geheugenbuffers

Gebruik tijdelijke opslag en hergebruik geheugenruimte

Opslaan

Annuleren

Vul onder 'verbindingsparameters' de relatieve link in naar het bestand. Dit bestand is ook te vinden via 'bladeren'. U komt dan in een menu terecht wat op onderstaande afbeelding lijkt.

U ziet hier de directory/mappenstructuur zoals deze op de server is geconfigureerd. Klik door de directory om de .shp te vinden en selecteer deze door hem aan te klikken. Met behulp van de dropdown is het mogelijk een andere locatie op de server te doorzoeken.

Klik daarna op 'opslaan'.

Stap 3

Controleer of de bron is verschenen in het lijstje van bronnen.

3 Kaartlagen publiceren

Wanneer een omgeving bronnen toegewezen heeft gekregen kunnen uit deze bronnen kaartlagen gepubliceerd worden voor die specifieke omgeving.

Kaartlagen zijn in Geoserver gebaseerd op de bronnen/stores die zijn ingelezen. Een .tiff of .shp is bijvoorbeeld te zien als 1 kaartlaag, maar wanneer een PostGIS database is ingelezen kan er gebruik gemaakt worden van alle tabellen en views uit die database die geometrieën bevatten.

Het publiceren van een kaartlaag gaat als volgt.

Stap 1

Log in in Geoserver en klik links op 'Lagen/Layers' onder 'Configuration/Configuratie'. Klik vervolgens op 'Laag toevoegen'.

The screenshot shows the GeoServer web interface. The left sidebar contains a navigation menu with sections: 'Informatie & status', 'Configuratie', 'Services', and 'Instellingen'. Under 'Configuratie', the 'Lagen' item is highlighted with a red box. The main content area is titled 'Lagen' and shows a 'Laag toevoegen' button, also highlighted with a red box. Below the button is a table of existing layers.

Soort	Omgeving	Bron	Naam	Ingeschakeld	Projectie
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Gemeente_2015	✓	EPSG:28992
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Buurt_2015	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	wijk_2014	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	buurt_2014	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	Brandkranen_vrhn_test	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	gem_2014	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_verblijfsobject_alles	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_standplaats	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_nummeraanduiding_met_document	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_pand_in_gebruik	✓	EPSG:28992

Stap 2

Selecteer de bron die gebruikt moet worden, de namen in de dropdown moeten gelezen worden als *omgevingnaam:bronnaam*.

Stap 3

In onderstaande voorbeeld gaat het om een database, vandaar dat er meerdere mogelijke lagen te zien zijn. Zoek de gewenste laag (in het geval van een database is dit dus de tabel of view die gebruikt moet worden).

Klik op 'Publiceren'. Met de knop 'Opnieuw publiceren' kunt u een kaartlaag welke al eens eerder is gepubliceerd nog eens publiceren. Dit maakt het mogelijk om van meerdere lagen van 1 tabel/view/bestand te maken met verschillende verbeeldingen.

Nieuwe laag

Laag toevoegen

Laag toevoegen van

Bij een nieuwe feature definitie kunnen attributen en types worden ingevoerd. [Nieuwe feature definiëren...](#)

In databases kunnen nieuwe features worden gedefinieerd met behulp van een SQL commando. [Nieuwe SQL view configureren...](#)

Lijst met objecten in deze bron 'beurs_gisdata'. Selecteer de laag die dient te worden geconfigureerd

Gepubliceerd	Naam	Actie
✓	Brandkranen_vrn_test	Opnieuw publiceren
✓	buurt_2014	Opnieuw publiceren
✓	gem_2014	Opnieuw publiceren
✓	wijk_2014	Opnieuw publiceren
	BAG_Adressen	Publiceren
	BAG_LIGPLAATSEN	Publiceren
	BAG_PANDEN	Publiceren
	BAG_VERBLIJFSOBJECTEN	Publiceren

Stap 4

Vul de rood omliggende stukken in. Bij 'laaginstellingen' wordt de naam ingesteld van de laag in Geoserver en titel van de laag. Deze is in principe al vooraf ingevuld, maar kan veranderd worden. 'Trefwoorden' maakt de laag makkelijker te vinden in de service (bijvoorbeeld wanneer er een GetCapabilities request gedaan wordt). Hier hoeft in principe niets mee gedaan te worden.

Laag wijzigen

Laag gegevens en publicatie wijzigen

Solparc_cbs:Buurt2013

Configureer objecten en publiceer informatie voor de laag

Gegevens	Publiceren	Dimensies	Tegels
-----------------	-------------------	------------------	---------------

Laaginstellingen

Naam
Buurt2013

Ingeschakeld

Geadverteerd

Titel
Buurt2013

Omschrijving

Trefwoorden

Trefwoorden
features
Buurt2013 Selectie verwijderen

Nieuw trefwoord

Woordenlijst

Trefwoord toevoegen

Metagegevens

Geen metagegevens

Metagegevens toevoegen *In WMS 1.1.1 worden alleen FGDC en TC211 metagegevens getoond*

Gegevens

Geen gegevens

Metagegevens toevoegen

Projecties

Projectie van de bron

EPSG:28992 [EPSG:Amersfoort / RD New...](#)

Opgegeven projectie

EPSG:28992 [EPSG:Amersfoort / RD New...](#)

Afhandeling van de projectie

Opgegeven projectie gebruiken

Begrenzingsrechthoeken

Begrenzingsrechthoek van de bron

X-min	Y-min	X-max	Y-max
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

[Berekenen op basis van de gegevens](#)

Begrenzingsrechthoek in WGS84

X-min	Y-min	X-max	Y-max
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

[Berekenen op basis van de bronprojectie](#)

Curved geometries control

Linear geometries can contain circular arcs

Linearization tolerance (useful only if your data contains curved geometries)

Attributen

Attribuut	Type	Mag zijn	Min/Max voorkomens
fid	Integer	false	1/1
the_geom	MultiPolygon	true	0/1
BU_CODE	String	true	0/1
BU_NAAM	String	true	0/1
WK_CODE	String	true	0/1

Meestal wordt de projectie van de bron en de opgegeven projectie automatisch ingevuld. Indien dit niet het geval is, vul deze dan alsnog in.

De begrenzingsrechthoeken van de laag moeten ook ingevuld worden. Deze kunnen makkelijk worden ingevuld met de knop 'Bereken op basis van de gegevens' (zonder deze rechthoek kan de laag niet worden opgeslagen).

Onder 'Attributen' ziet u alle mogelijke bijbehorende attributen voor deze kaartlaag of WFS.

Stap 5

Klik onderaan de pagina op 'opslaan'. U heeft nu een kaartlaag gemaakt met een basis verbeelding (een simpele polygon, punt of lijn).

Stap 6

Controleer eventueel of dit gelukt is door links op 'Weergave/Layer preview' onder 'Configuration/Configuratie' te klikken.

Hier staat een overzicht van de lagen waarop de gebruiker recht heeft. Onder 'Naam' staan titels in de vorm van: *omgevingnaam:laagnaam*. Klik op de 'OpenLayers' knop achter de toegevoegde laag.

GeoServer interface showing the 'Weergave' (Layers) configuration page. The page displays a list of layers with the following columns: Type, Naam, Titel, Standaard, and Uitgebreid. The 'Standaard' column is highlighted with a red box, showing 'OpenLayers KML GML' for each layer. The 'Uitgebreid' column contains a 'Selecteer' dropdown menu for each layer.

Type	Naam	Titel	Standaard	Uitgebreid
☐	Solparc_cbs:wijk_2014	wijk_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:buurt_2014	buurt_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:Brandkranen_vrln_test	Brandkranen_vrln_test	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:gem_2014	gem_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_verblijfsobject_alles	v_verblijfsobject_alles	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_standplaats	v_standplaats	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_nummeraanduiding_met_document	v_nummeraanduiding_met_document	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_pand_in_gebruik	v_pand_in_gebruik	OpenLayers KML GML	Selecteer

In een nieuwe pop-up of een nieuw tabblad in de browser verschijnt nu een klein kaartje (om de kaart daadwerkelijk te zien moet misschien ingezoomd worden).

Browser screenshot showing a map of a city area. The browser address bar shows the URL: `flamingo4.b3p.nl/geoserver/Solparc_vlaardingen_rsgb/wms?service=WMS&version=1.1.0&request=.` The map displays a street grid in orange and yellow tones. Below the map, the scale is indicated as 1:17K and a note says "Click on the map to get feature info".

4 Verbeelding van een kaartlaag

De data van een kaartlaag wordt in Geoserver door middel van een Styled Layer Descriptor (SLD) verbeeld. Geoserver hangt in principe zelf een standaard SLD aan een gepubliceerde kaartlaag. Wanneer er gebruik gemaakt moet worden van een unieke SLD voor een kaartlaag, moet deze gemaakt of toegevoegd worden aan Geoserver door een beheerder en vervolgens gekoppeld worden aan de kaartlaag.

Hieronder wordt beschreven hoe dit ingesteld moet worden.

Stap 1

Log in in Geoserver en klik links op 'Stijlen/Styles' onder 'Configuration/Configuratie'. Klik vervolgens op 'Stijl toevoegen'.

The screenshot shows the GeoServer web interface. In the top right corner, it says 'Ingelogd als admin.' and 'Uitloggen'. The left sidebar has a menu with 'Stijlen' highlighted in red. The main content area is titled 'Stijlen' and has a sub-header 'Beheer stijlen'. Below this, there are three buttons: 'Stijl toevoegen' (highlighted in red), 'Bestaande stijlen verwijderen', and 'Beheer stijlen'. Below the buttons, there is a search bar and a table of styles. The table has two columns: 'Naam' and 'Omgeving'. The table contains the following data:

Naam	Omgeving
☐ AandachtsgebiedenSLD	ODR_opendata
☐ Milieu-inrichtingenSLD	ODR_opendata
☐ Solparc.gemeente2014	Solparc_cbs
☐ Solparc.wijken2014	Solparc_cbs
☐ Verblijfsobjecten met buffer	
☐ ZakenSLD	ODR_opendata
☐ cbs_buurten	cbs

Stap 2

Vul de rood omlijnde stukken onder in de afbeelding aan het einde van deze stap in. Er zijn hier nog een aantal andere mogelijkheden. Met de dropdown onder 'omgeving' kan de SLD aan een omgeving gekoppeld worden.

Met 'Generate a default style' (versie 2.8.x) kan een simpele standaard SLD gegenereert worden (een gekleurde point, line of polygon, een raster SLD of een algemene SLD, welke van toepassing kan zijn op alle soorten lagen). Dit is vooral bruikbaar bij tests of als er om een andere reden snel een tijdelijke SLD nodig is.

Met 'kopiëer een bestaande stijl' kan een bestaande stijl overgenomen worden. Dit is handig als de beheerder een stijl heeft welke in meerdere situaties bruikbaar is, maar bijvoorbeeld een andere kleur gebruikt moet worden. Er hoeft dan alleen maar een kleine aanpassing gedaan te worden in het duplicaat.

Met de knop 'Bladeren' kan de beheerder een bestaande SLD vanaf de eigen computer uploaden. De knop 'Valideren' wordt gebruikt om te kijken of de SLD geen cruciale stukken mist. Met 'Toepassen' wordt de SLD opgeslagen. 'Legenda bekijken' toont de legenda afbeelding ter controle.

In het tekstblok wordt het SLD gemaakt. Dit kan op verschillende manieren. De beheerder kan de SLD zelf typen, met bijvoorbeeld een bestaande SLD als een begin, om deze zelf makkelijk te bewerken. Wanneer deze manier gebruikt wordt is het SLD Cookbook van Geoserver erg handig. Hierin wordt beschreven hoe de verschillende elementen in een SLD gemaakt worden: <http://docs.geoserver.org/stable/en/user/styling/sld-cookbook/>

Een andere manier is door in het (aparte) programma Qgis een laag te maken en te verbeelden, om vervolgens dit op te slaan als .sld (te vinden onder 'Opslaan als'). Deze SLD kan dan de beheerder dan uploaden. Qgis gebruikt in de SLD alleen met regelmaat `<se:[operatornaam]>` en `</se:[operatornaam]>`. Het stukje 'se:' moet dan veranderd worden naar 'sld:'.

Nieuwe stijl

Voer een nieuwe SLD-definitie in, gebruik een bestaande als een sjabloon, of upload een voorbereekte stijl vanaf je bestandssysteem. Je editor verzorgt syntax highlighting en kan schermvullend gebruikt worden. Klik op de knop "valideren" om te verifiëren dat je stijl een geldig SLD document is.

Naam

Omgeving

Formaat

SLD

Generate a default style

Kies er een *Generate ...*

Kopieer van bestaande stijl

Kies er een *Kopiëren ...*

Bestand met stijlen

Bladeren... Geen bestand geselecteerd. Uploaden ...

Valideren Legenda bekijken Toepassen Annuleren

Foutmelding wanneer een SLD wordt toegepast worden vaak voorzien van een regelnummer. Dit geeft aan waar het probleem ongeveer ligt.

Stap 3

Klik links op 'Lagen/Layers' onder 'Configuration/Configuratie'. Klik vervolgens op de laag waarvoor de gemaakte SLD bestemd is.

The screenshot shows the GeoServer web interface. On the left sidebar, the 'Lagen' menu item is highlighted with a red box. The main content area displays a table of layers. The 'Aandachtsgebieden' layer is highlighted with a red box in the original image.

Soort	Omgeving	Bron	Naam	Ingeschakeld	Projectie
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Gemeente_2015	✓	EPSG:28992
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Buurt_2015	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	wijk_2014	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	buurt_2014	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	Brandkranen_vrnh_test	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_cbs	beurs_gisdata	gem_2014	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_verblijfsobject_alles	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_standplaats	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_nummeraanduiding_met_document	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_pand_in_gebruik	✓	EPSG:28992
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb	Solparc_vlaardingen_rsgb	v_lgplaats	✓	EPSG:28992
☐	cbs	CBS data 2015	gem_2015	✓	EPSG:28992
☐	cbs	CBS data 2015	Buurt_2015	✓	EPSG:28992
☐	cbs	CBS data 2015	Wijk_2015	✓	EPSG:28992
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Zaken	✓	EPSG:28992
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Milieu_inrichtingen	✓	EPSG:28992
☐	ODR_opendata	odr_gisdata	Aandachtsgebieden	✓	EPSG:28992

Stap 4

U ziet nu de configuratie van de kaartlaag. Klik op het tabblad 'Publiceren'. Vul bij 'standaard stijl' de stijl in die voor deze laag gemaakt is. De stijlen zijn alfabetisch op stijlnaam gesorteerd. Indien de stijl aan een omgeving gekoppeld is zal eerst de omgevingnaam genoemd staan.

Het is ook mogelijk om extra stijlen toe te voegen. Dit geeft een eindgebruiker van de WMS de mogelijkheid om een keuze te maken tussen stijlen voor de verbeelding van de data. Het is niet noodzakelijk om dit in te vullen.

In principe is het niet nodig om de overige velden te configureren, deze zijn soms vooraf ingevuld en zouden eventueel veranderd kunnen worden. Voor meer informatie verwijzen we u graag naar de Geoserverdocumentatie hierover.

Solparc_cbs:wijk_2014

Configureer objecten en publiceer informatie voor de laag

Gegevens
Publiceren
Dimensies
Tegels

HTTP instellingen

Antwoord headers voor tijdelijke opslag

Bewaartijd voor tijdelijke opslag (seconden)

WFS instellingen

Maximaal aantal features per verzoek

Maximaal aantal decimalen

NumberMatched skip

Skip the counting of the numberMatched attribute

Extra SRS codes for WFS capabilities generation

Override WFS wide SRS list

WMS instellingen

Bevraagbaar

Opaque

Standaard stijl

Extra stijlen

Beschikbare stijlen		Geselecteerde stijlen
ODR_opendata:Aandachtsgebied	↔	
cbs:cbs_buurten		
cbs:cbs_gemeentes	↔	
cbs:cbs_wijken		
line		
ODR_opendata:Milieu-inrichting		
point		
polygon		
raster		
Solparc_cbs:solparc.buurt2014		

Stap 5

Sla de stijl op (onderaan de pagina) en controleer of de stijl werkt door links op 'Weergave/Layer preview' onder 'Configuration/Configuratie' te klikken.

Hier staat een overzicht van de lagen waarop de gebruiker recht heeft. Onder 'Naam' staan titels in de vorm van: *omgevingnaam:laagnaam*. Klik op de 'OpenLayers' knop achter de toegevoegde laag.

GeoServer Ingelogd als admin. [Uitloggen](#)

Weergave

Alle in deze GeoServer instantie geconfigureerde lagen met de mogelijkheid deze weer te geven in diverse formaten.

Resultaat 1 t/m 14 (totaal: 14)

Type	Naam	Titel	Standaard	Uitgebreid
☐	Solparc_cbs:wijk_2014	wijk_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:buurt_2014	buurt_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:Brandkranen_vrln_test	Brandkranen_vrln_test	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_cbs:gem_2014	gem_2014	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_verblijfsobject_alles	v_verblijfsobject_alles	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_standplaats	v_standplaats	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_nummeraanduiding_met_document	v_nummeraanduiding_met_document	OpenLayers KML GML	Selecteer
☐	Solparc_vlaardingen_rsgb:v_pand_in_gebruik	v_pand_in_gebruik	OpenLayers KML GML	Selecteer

In een nieuwe pop-up of een nieuw tabblad in de browser verschijnt nu een klein kaartje (om de kaart daadwerkelijk te zien moet misschien ingezoomd worden).

flamingo4.b3p.nl/geoserver/Solparc_vlaardingen_rsgb/wms?service=WMS&version=1.1.0&request=

Scale = 1 : 17K
Click on the map to get feature info